

İzhar-13 | Medreseyi Mahmudiyye Ali Kara Hoca

İsm-i Fail ve İsm-i Mef'ulün Amel Etmesinin Şartları Eğer lam-ı tarifli ise musağğar (ism-i teşğir) ve mevsuf (sıfatı olan bir kelime) olmamalıdır. Eğer lam-ı tarifsiz olursa bu iki şartla beraber beş şeyden birine itimat etmelidir. Müpteda, mevsuf, zilhal, istifham ve nefi Mef'ul-ü bihi nasbedebilmek için hale veya istikbale delalet etmelidir. Sıfat-ı Müşebbehe'nin Amel Etmesinin Şartları İsm-i fail ve ism-i mef'uldeki şartlar burada da geçerlidir. Ancak Mef'ulü bihi nasbedebilmek için hale veya istikbale delalet etme mecburiyeti yoktur. İsm-i Tefdilin Amel Etmesinin Şartları İsm-i tefdıl mef'ul-ü bihte amel etmez, bu şartlar failde amel etmesinin şartlarıdır. İsm-i tefdıl lafzan ma kablınden sıfat olacak Manen ma cera aleyhin müteallıkı için sıfat olacak Kendi nefsine itibarla müfaddal olacak Başkasına itibarla müfaddalün aleyh olacak Kelam menfi olacak Mastarın Amel Etmesinin Şartları Musağğar ve mevsuf olmayacak Hale yakın olmayacak Lam-ı tarifli marife olmayacak Fiilli veya fiilsiz adet, nevi, te'kit olmayacak İsm-i Muzafın (bir kelimenin muzaf olmasının) Şartları Muzafın tenvin veya tenvin naibinden soyulmuş isim olması Muzafın, muzafün ileyhe umumilik ve hususilikte müsavi olmaması Muzafın, muzafün ileyhten daha hususi olmaması İzafet-i Maneviye Eğer muzafün ileyh, mamulüne muzaf olan sıfat-ı sarfiyenin (ism-i fail, ism-i mef'ul, sıfat-ı müşebbehe) gayrısı olursa bu izafete izafet-i maneviyye denir. İzafet-i maneviyyenin şartı muzafın lam-ı tariften soyulmasıdır. Eğer muzafün ileyh marife ise izafet marifelik, nekre ise hususilik ifade eder. Eğer muzafün ileyh muzafa ve onun dışındaki şeylere de şamil olan ism-i cins olursa izafet bimağna mindir. Eğer muzafün ileyh muzafa ve onun dışındaki şeylere de şamil olan ism-i cins olmazsa izafet bimağnel-lam'dır. İzafet-i Lafziyye Eğer muzafün ileyh, mamulüne muzaf olan sıfat-ı sarfiye olursa bu izafete izafet-i lafziyye denir. İzafet-i lafziyye sadece lafızda hafiflik ifade eder.